

AÇIK ÖĞRETİM ORTAOKULU ÖĞRENCİSİ HÜKÜMLÜ VE TUTUKLULARIN YAZMA KAYGILARI*

Hatice ALTUNKAYA**

İlhan ERDEM***

Geliş Tarihi: Haziran, 2016

Kabul Tarihi: Eylül, 2016

Öz

Türkçe öğretiminin dört temel beceri alanından biri olan yazma, öğrencilerin duygu, düşünce, hayal ve bilgilerini dile getirmelerini sağlayan önemli bir iletişim aracıdır. Bu çalışmada, Silivri Ceza İnfaz Kurumu Yerleşkesinde 1,2,3,4,5,6,7 ve 8 no'lu ceza infaz kurumlarında bulunan Açık Öğretim Ortaokulu'nda öğrenim gören hükümlü tutuklu öğrencilerin yazma kaygıları yaş, suç türü, doğum yeri ve medeni durum değişkenleri açısından incelenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Daly ve Miller'in (1975) geliştirdiği, Zorbaz'ın (2010) Türkçeye uyarladığı "Yazma Kaygısı Ölçeği" kullanılmıştır. Veriler SPSS 17.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda ceza infaz kurumları Açık öğretim Ortaokulu öğrencilerinin yazma kaygı düzeyi puanları maksimum 110, ortalama puanları da 74.21 bulunmuştur. Öğrencilerin yazma kaygıları ölçeğin alt boyutları doğrultusunda yaş değişkenine göre incelendiğinde 38-43 yaş aralığında yer alan öğrencilerin yazmaktan daha çok zevk aldıkları tespit edilmiştir. Doğum yeri değişkenine göre alt boyutların değerlendirilmesi sonucunda anlamlı bir fark bulunamamıştır. Medeni durum değişkenine göre alt boyutların değerlendirilmesi sonucunda evli öğrencilerin bekâr öğrencilere göre yazmaktan daha fazla zevk aldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Suç türü değişkenine göre alt boyutların değerlendirilmesi sonucunda hırsızlık-gasp-yağma ve cinsel saldırı suçları olan öğrencilerin cinayet mahkûmu olan öğrencilere göre yazmaktan daha fazla zevk aldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin yazma kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin korelasyon analizi ile incelenmesi sonucunda, yazdıklarının okunma endişesi arttıkça zevk almanın arttığı, yazmaya karşı ön yargı arttıkça zevk almanın arttığı, öz güven arttıkça zevk almanın arttığı, yazma kaygısı genel puanı arttıkça zevk almanın da arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Yazma, Yazma Kaygısı, Açık Öğretim Ortaokulu.

WRITING ANXIETY OF CONVICT AND ARRESTED STUDENTS IN DISTANCE SECONDARY SCHOOL EDUCATION

Abstract

Writing, one of the four basic skill areas in Turkish education, is the most important communication tool for students, which allows them to reflect their feelings, thoughts, imaginations and knowledge. This study reviews the writing anxiety of the convict and arrested students in Distant Secondary

* Bu çalışma, 19-21 Haziran 2013 tarihlerinde Marmara Üniversitesi'nde düzenlenen II. Avrupa Sosyal ve Davranış Bilimleri Kongresi'nde sunulan sözlü bildirin güncellenmiş ve genişletilmiş hâlidir.

** Yrd. Doç. Dr.; Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi ABD, hatice4473@hotmail.com.

*** Doç. Dr.; İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi ABD, ilhan.erdem@inonu.edu.tr.

School Education, lodged at the departments of corrections no: 1,2,3,4,5,6,7 and 8, located at the Compound of Department of Corrections in Silivri, in terms of age, crime type, birthplace and marital status. The “Writing Anxiety Scale” developed by Daly and Miller (1975), adapted into Turkish Zorbaz (2010), is used in the research as the data collection tool. The data is analysed with SPSS 17.00 package programme.

The writing anxiety level score of the students in Distant Secondary School Education at the department of corrections was 110 maximum with an average of 74.21, based on the results of the study. It is observed that the students aged 38-43 enjoyed writing more, as the sub-dimensions are analysed according to age variable, as a result of the study conducted. No significant difference is identified as the sub-dimensions are analysed according to birthplace variable. It is inferred that married students enjoyed writing more than the single/unmarried students as the sub-dimensions are analysed according to marital status variable. It is concluded that the students charged with theft/robbery-seizure-looting and sexual assault enjoyed writing more than the students convicted of murder as the sub-dimensions are analysed according to crime type variable. It is concluded that the pleasure increases as the anxiety ‘that their writings will be read’ increases, the pleasure increases as the prejudice increases, the pleasure increases as the self-confidence increases and the pleasure increases as the overall score of writing anxiety increases when the relationship between the writing anxiety levels of the students is reviewed with the correlation analysis.

Keywords: Writing, Writing Anxiety, Distant Secondary School Education.

Giriş

Türkçe dersi, dinleme ve okuma becerisi olarak anlama, konuşma ve yazma becerisi olarak da anlatma becerilerini kazandırmayı hedefleyen bir derstir. Anlatma becerilerinden yazma becerisi, bireylerin yazılı imler aracılığıyla sözcükler oluşturarak söylemek istediklerini kâğıt üzerine dökebilme becerisidir. Yazma, duyduklarımızı, düşündüklerimizi, tasarladıklarımızı, görüp yaşadıklarımızı yazı ile anlatmak (Sever, 2004: 24), bilinçle bilinçaltının birleşip bütünleşmesine yönelik bir anlatma etkinliği (Yalçın, 1998: 149), her türlü olay, düşünce, durum ve duyguları, dili en güzel şekilde kullanarak, belli bir plan dâhilinde başkalarına ve yarınlara ulaştırmaya, böylece kalıcılığını sağlamaya imkân veren bir araç (Aktaş ve Gündüz, 2002: 61), insanoğlunun binlerce yıldır kullandığı en önemli iletişim yollarından biri (Temizkan ve Atasoy, 2014: 45) olarak tanımlanmaktadır.

Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yazma becerisinin geliştirilmesiyle; öğrencilerin duygu, düşünce, hayal, tasarı ve izlenimleri ile bir konuda görüşlerini ve tezlerini dilin imkânlarından yararlanarak yazılı anlatım kurallarına uygun şekilde anlatmaları, yazmayı kendini ifade etmede bir alışkanlığa dönüştürmeleri ve yazma yeteneği olanların bu becerilerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır (MEB, 2016: 7).

Duygu ve düşüncelerin yazıya aktarılması sırasında zihinsel süreçlerdeki bazı aksamalar yazma ile ilgili çeşitli problemleri de beraberinde getirmektedir. Yazıya aktarılacak bilgilerin

zihinde yapılandırılması sırasında ortaya çıkan problemler ve zihinde yapılandırılan bilgileri yazıya aktarma güçlüğü bunların başında gelmektedir. Yazmaya karşı geliştirilen olumsuz tepki ve buna bağlı kaygı ve tutukluk, duygu ve düşüncelerin yazıya aktarılmasının engellenmesine ya da yazmada çeşitli problemlere sebep olabilir (Zorbaz, 2010: 17). Bireyin yazma becerisini etkileyen ve yazmaktan kaçınmasına ya da başarısız olmasına neden olabilen yazma kaygısı yazma becerisinin duyuşsal boyutunda yer alan bir kaygı türüdür.

Kaygı, Türkçe Sözlükte (2005) “üzüntü, endişe duyulan düşünce” olarak tanımlanmıştır. Bireylerin yazmaktan kaçınmaları, yazmaya karşı olumsuz tutumlar geliştirmeleri, yazdıkları yazı sonucunda yargılanabilecekleri fikrini taşımaları, yazmaya karşı kaygı duymalarına sebep olmaktadır. Yazma kaygısı; yazarın yazısına olumsuz yorumlar yapılması, kişisel değerlendirme korkusu ve yazma derslerinde başarısızlık endişesi sebebiyle yazmaya karşı geliştirilen olumsuz bir tepkidir (Daly ve Miller, 1975).

“Yazma kaygısı, bireyi, yazma becerisinin bütün düzeylerinde etkileyebilir ve bireyin yazmaktan kaçınmasına sebep olabilir. Bu durum bir kez gerçekleştiğinde, kısacası birey artık yazmaktan kaçınmaya başladığında; bireyin yazma kaygısını belirleme ve yazma becerisini geliştirme fırsatını bulmak artık güçtür” (Corbett-Whittier, 2004: 88). Yazma kaygısı yüksek olan öğrencilerin tutumları şunlardır:

1. Benlik kavramları ya da kendilerini algılama düzeyleri düşüktür, öz güvene ihtiyaç duyarlar.
2. Okulda yapılan yazma çalışmalarındaki başarı düzeyleri düşüktür.
3. Öğretmenlerinden, yaptıkları yazma denemeleriyle ilgili olumsuz geribildirim alırlar.
4. Kişisel duyguları, inançları ve tecrübelerini yazılı olarak anlatmaları istendiğinde kaygı düzeyleri çok yüksektir.
5. Kişisel duyguların katılmayacağı ve birinci kişinin bakış açısının kullanılmayacağı tartışmacı/ikna edici yazılar yazarken kaygı düzeyleri düşüktür (Reeves, 1997: 39).

Bireylerin olayları, duygu ve düşüncelerini, ön bilgileri, değer yargıları doğrultusunda zihinlerinde anlamlandırarak yazılı imler aracılığı ile ifade etmeleri olan yazma, dil becerileri arasında en son kazanılan zor ve karmaşık bir beceridir. Bu becerinin kazanılması sırasında motivasyon, öz yeterlik, kaygı gibi duyuşsal, bilgi, düşünce, mantık gibi bilişsel beceriler birlikte işe koşularak metinler üretilir. Yazma becerisinin duyuşsal boyutunda yer alan yazma

kaygısı, öğrencinin yazmaya başlamasından ürettiği metnin değerlendirmesi aşamasına kadar süreci etkileyen bir kaygı türü olarak görülebilir.

Ceza İnfaz Kurumları ve Eğitim

Avrupa Birliği Hayat Boyu Öğrenme Programı kapsamında hazırlanan “Genç Mahkûmların Eğitimi” ile ilgili eğitim öğretim çalışmaları ülkemizde bulunan tüm ceza infaz kurumlarında yürütülmektedir. Bu kapsamda ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların eğitim süreçleri, temel eğitim ve mesleki eğitim alanlarında kurumlarda görevli öğretmenler yardımıyla devam ettirilmektedir. Bu eğitimler, suçlunun yaşının kaç olduğuna bakılmaksızın gönüllülük esasına dayalı olarak gerçekleştirilmekte, suçlunun bedensel, ruhsal yönden iyileştirilmesi, ilgisi ve yeteneği doğrultusunda gelişmesinin sağlanması, tahliyeleri sonrasında toplumla uyumunun kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

Cezaevlerinde mahkûmlara eğitim verilmesi düşüncesinin ardında yatan en önemli neden, eğitim düzeyi ile suçlu davranışı arasındaki ilişkinin birçok çalışmada ortaya çıkmış olmasıdır. Nitekim bu yönde yapılmış olan kimi çalışma mahkûmların % 85’inin lise eğitimi almamış, % 65’inin ise okuma-yazma bilmediklerini ortaya koymuştur (LaPinto, 2006).

Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular açık öğretim sistemi ile eğitimlerine devam edebilmektedirler. Bu sistemlerden olan Açık Öğretim Ortaokulu, infaz kurumlarında en çok öğrencisi olan okuldur. Açık Öğretim Ortaokulunda öğretim programı olarak örgün eğitimde kullanılan öğretim programları esas alınmaktadır. Bu bağlamda örgün eğitimde hedeflenen eğitim hedefleri Açık Öğretim Ortaokulu öğrencileri için de geçerlidir.

Açık Öğretim Ortaokulu Türkçe derslerinde yazma becerisi, bu kurumlarda kalan bireylerin kendilerini ifade etmeleri için en çok başvurdukları yoldur. Kurum idaresine isteklerini arz etmek için dilekçe yazmaları, dışarıdaki aileleriyle ve arkadaşlarıyla iletişim hâlinde olabilmek için de mektup yazmaları gerekmektedir. İletişim imkânlarının kısıtlı olduğu ceza infaz kurumlarında bireylerin bu becerilerinin gelişmiş olması sağlıklı iletişim kurabilmelerinin ön şartıdır. Bu becerilerin geliştirilmesi aşamasında, yazma kaygı düzeylerinin boyutunun bilinmesi, bu yolda atılacak adımların, uygulanacak yaklaşımların sağlıklı bir şekilde yürütülmesine hizmet edecektir. Alan yazına bakıldığında yazma kaygısı ile ilgili öğretmen adaylarına yönelik (Karakaya ve Ülper, 2011; İşeri ve Ünal, 2012; Tiryaki, 2012), ilköğretim ikinci kademe öğrencilerine yönelik (Yaman, 2010; Zorbaz, 2010; Karakoç Öztürk, 2012; Yaman, 2014) ve ilköğretim birinci kademe öğrencilerine yönelik (Yıldız ve Ceyhan, 2016) çalışmaların bulunduğu görülmektedir. Örgün öğretimdeki öğretim programlarının uygulandığı Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerine yönelik ve bu okullarda öğrenim gören hükümlü ve

tutuklulara yönelik yazma kaygısı araştırması yapılmadığı görülmektedir. Günümüzde iletişim internet, cep telefonu gibi iletişim araçlarının yaygınlaşmasıyla birlikte büyük ölçüde kolaylık kazanmıştır. Geçmişte haberleşme aracı olan mektup yazma, telgraf gönderme gibi araçlar gelişen teknolojiyle birlikte kullanılmaz olmuşlardır. Ancak ceza infaz kurumlarında belirli ölçütlerde kısıtlamaların bulunduğundan internet ve cep telefonu gibi iletişim araçlarının hükümlü ve tutuklularca kullanılması kanunen yasaktır. Hükümlü ve tutuklular idareye taleplerini dilekçe yazarak iletmekte, aileleri ile de mektup yazarak haberleşmektedirler. Bu sebeple onlar için yazma becerisi büyük bir önem arz etmektedir. Yazma hükümlü ve tutuklular için kurum içi ve kurum dışı ile iletişimi sağladıkları tek araçtır. Bu aracı kullanırken duydukları kaygı düzeyinin belirlenmesi bahsedilen sebeplerden ötürü önem arz etmektedir.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, Silivri Ceza İnfaz Kurumları Yerleşkesinde hükümlü ve tutuklu olarak barındırılan ve aynı zamanda Açık Öğretim Ortaokulu'nda öğrenim gören hükümlü ve tutukluların yazma kaygı düzeylerini yaş, medeni durum, doğum yeri ve suç türü değişkenlerine göre tespit etmektir. Bu temel amaç kapsamında aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Öğrencilerin yazma kaygıları ne düzeydedir?
2. Öğrencilerin yazma kaygı düzeyleri yaş,3. Doğum yeri, 4. Medeni durum, 5. Suç türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
6. Öğrencilerin yazma kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin korelasyon analizi ile incelenmesi sonucunda zevk alma, yazdıklarının okunması endişesi, ön yargı ve öz güven alt boyutları, anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Silivri Ceza İnfaz Kurumları Yerleşkesinde barındırılan Açık Öğretim Ortaokulu öğrencisi hükümlü ve tutukluların yazma kaygılarının yaş, medeni durum, doğum yeri ve suç değişkeni açısından incelenmesine yönelik olan bu çalışmanın modeli “geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi” (Karasar, 1999:77) amaçlayan tarama modelindedir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini İstanbul ili sınırları içerisinde yer alan ceza infaz kurumlarında barındırılan Açık Öğretim Ortaokulu öğrencisi hükümlü ve tutuklular, örneklemini ise Silivri Ceza İnfaz Kurumları Yerleşkesinde bulunan 1,2,3,4,5,6,7 ve 8 no'lu kapalı ceza infaz kurumlarından Açık Öğretim Ortaokulu öğrencisi 224 hükümlü ve tutuklu öğrenci oluşturmuştur. Araştırma grubuna giren tüm öğrenciler erkektir.

Tablo 1: Örneklem Grubunun Yaşlarına Göre Dağılımı

	N	%
20-25 yaş	50	22,3
26-31 yaş	81	36,2
32-37 yaş	51	22,8
38-43 yaş	30	13,4
44 yaş ve üstü	12	5,4

Tablo 2: Örneklem Grubunun Doğum Yerlerine Göre Dağılımı

	N	%
Marmara Bölgesi	22	9,8
Akdeniz Bölgesi	12	5,4
Karadeniz Bölgesi	19	8,5
İç Anadolu Bölgesi	23	10,3
Doğu Anadolu Bölgesi	84	37,5
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	64	28,6

Tablo 3: Örneklem Grubunun Medeni Durumlarına Göre Dağılımı

	N	%
Evli	98	43,8
Bekâr	126	56,3

Tablo 4: Örneklem Grubunun Suç Türlerine Göre Dağılımı

	N	%
Cinayet	42	18,8
Uyuşturucu	105	46,9
Gasp -Hırsızlık-Yağma	35	15,6
Yaralama-Tehdit	14	6,3
Çete-Nitelikli Dolandırıcılık	12	5,4
Cinsel Saldırı	16	7,1

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu: Bu araştırmada araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formunda Açık Öğretim Ortaokulu öğrencisi hükümlü ve tutukluların medeni durum, suç türü, doğum yeri ve yaşını öğrenmeye yönelik sorular sorulmuştur.

Yazma Kaygısı Ölçeği: Araştırmada veri toplama aracı olarak Daly ve Miller'ın (1975) geliştirdiği, Zorbaz'ın (2010) Türkçeye uyarladığı “Yazma Kaygısı Ölçeği” kullanılmıştır. Zorbaz (2010) ölçeği Türkçeye uyarlarken ilköğretim ikinci kademe öğrencilerine uyguladığı ve bizim araştırmamızda eğitim seviyesi aynı olmasına karşın yaş grubu farklı olduğu için ölçeğin geçerliğini tespit etmek amacıyla faktör analizi yapılmasına karar verilmiştir. Yazma kaygısı ölçeğindeki 22 maddenin genel güvenilirliği $\alpha=0,823$ olarak bulunmuştur. Ölçeğin 7, 8, 16 ve 18.soruları faktör yükleri 0,500'den küçük olduğu için araştırmadan çıkarılmıştır. Yapılan KMO ve Barlett analizi sonucunda KMO değerinin 0,818 olarak Barlett değerinin ise 0,05 den küçük olduğu ve faktör analizinin yapılabilir olduğu görülmüştür. Faktör analizi sonucunda toplam varyansı %46,71 olan 4 faktör oluşmuştur. Bu faktörler, zevk alma, yazdıklarının okunması endişesi, ön yargı ve öz güven başlıkları altında değerlendirilmiştir. “Zevk alma” faktörünü oluşturan 11 maddenin güvenilirliği $\alpha=0,954$ olarak bulunmuştur. Faktör analizi yapıldığında %20,4 varyans oranı ile tek faktör olduğu görülmüştür. “Yazdıklarının okunması endişesi” faktörünü oluşturan 5 maddenin güvenilirliği $\alpha=0,874$ olarak bulunmuştur. Faktör analizi yapıldığında %13,5 varyans oranı ile tek faktör olduğu görülmüştür. “Ön yargı” faktörünü oluşturan 4 maddenin güvenilirliği $\alpha=0,854$ olarak bulunmuştur. Faktör analizi yapıldığında %10,9 varyans oranı ile tek faktör olduğu görülmüştür. “Öz güven” faktörünü oluşturan 2 maddenin güvenilirliği $\alpha=0,838$ olarak bulunmuştur. Faktör analizi yapıldığında %5,9 varyans oranı ile tek faktör olduğu görülmüştür.

Uygulamanın yapılabilmesi için öncelikle Cumhuriyet Başsavcılığı kanalı ile Ceza Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nden gerekli uygulama izni alınmıştır. Alınan izin sonrasında her bir ceza infaz kurumu müdürü ile görüşmeler yapılmış, kurumların uygun olduğu günler için verilen randevular neticesinde araştırmacılar tarafından çoğaltılan ölçekler ve bilgi formları bir ders saatinde kurumların dersliklerinde uygulanmıştır.

Veri Analizi

Uygulamada elde edilen veriler SPSS 17.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel işlemler (sayı, yüzde, ortalama, standart sapma) yapılmıştır. Araştırmanın değişkenleri için Kolmogorov Smirnov-Normallik testi uygulanmıştır. Değişkenlerin normal dağılmadıkları tespit edilmiştir. Verilerin analizleri

yapılırken parametrik olmayan testler kullanılmıştır. Nicel verilerin karşılaştırılmasında iki grup arasındaki farkı Mann Whitney U testi, ikiden fazla grup durumunda, gruplar arası karşılaştırmalarda Kruskal Wallis H-Testi kullanılmıştır. Araştırmanın sürekli değişkenleri arasındaki ilişki Spearman korelasyon analizi ile test edilmiştir.

Bulgular

Araştırmanın Birinci Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar

Araştırmada, “Ceza infaz kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin yazma kaygıları ne düzeydedir? olarak ifade edilen birinci alt problemle ilgili elde edilen bulgu ve yorumlar aşağıda verilmiştir:

Tablo 5: Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu Öğrencilerinin Yazma Kaygı Düzeylerinin Ortalamaları

	N	Ort.	S.s	Min.	Max.
Zevk alma	224	38,295	8,933	11,000	55,000
Yazdıklarının okunması endişesi	224	16,844	4,871	5,000	25,000
Ön yargı	224	12,504	3,432	4,000	20,000
Öz güven	224	6,567	1,881	2,000	10,000
Yazma kaygısı genel puanı	224	74,210	12,953	36,000	110,000

Araştırmaya katılan Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin yazma kaygı düzeylerinin ortalaması incelendiğinde, zevk alma düzeyinin ($38,295 \pm 8,933$); yazdıklarının okunması endişesi düzeyinin ($16,844 \pm 4,871$); ön yargı düzeyinin ($12,504 \pm 3,432$); öz güven düzeyinin ($6,567 \pm 1,881$); yazma kaygısı genel puanının ($74,210 \pm 12,953$) olduğu saptanmıştır.

Açık Öğretim Ortaokulu öğrencisi hükümlü ve tutukluların yazma kaygı düzeyleri ortalamalarının 74.21 olarak bulunması öğrencilerin yazarken kaygı duyduklarını göstermektedir. Ceza infaz kurumları şartları itibariyle kapalı ortamlar olması, toplu yaşanan yerler olması itibariyle kaygı düzeylerinin artmasına yol açan ortamlar olarak görülebilir. Bu durumun yanı sıra güvenlik gerekçesiyle kurumlarda hükümlü ve tutukluların yazmış olduğu mektuplar ve onlara gelen mektuplar mektup okuma komisyonlarınca okunmaktadır. Mektup gibi kişisel mahremiyet alanına giren bir yazının okunacağını bilmeleri de onları yazma yolunda kaygıya düşüren bir sebep olarak görülebilir. Öğrencilerin yazma kaygısı genel puanları ve ön yargı ve yazdıklarının okunma endişesi artmasına karşın zevk alma puanlarının da yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum, ceza infaz kurumlarında yazmanın tek iletişim aracı olması ile ilişkilendirilebilir. Yazma hükümlü ve tutukluların dışarıdaki ailelerine durumlarından haber etmenin bir vasıtası, idareden talepleri olduğunda dile getirmenin yegâne aracı olmasına mukabil ruhsal yönden de sıkıntılarını, bunalımlarını kâğıda dökebilecekleri bir eylemdir. Yazmanın bu yönleri, öğrencilerin yazmadan zevk alma puanlarının yüksek oluşu ile ilişkilendirilebilir.

Araştırmanın İkinci Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar

Araştırmada, “Ceza infaz kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin yazma kaygı düzeyleri yaş değişkenine göre farklılık göstermekte midir?” olarak ifade edilen ikinci alt probleme ait bulgu ve yorumlar aşağıda sunulmuştur.

Tablo 6: Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu Öğrencilerinin Yazma Kaygı Düzeylerinin Yaş Değişkenine Göre Farklılaşması

	Grup	N	Ort	Ss	x ²	p	fark
Zevk alma	20-25 yaş	50	38,560	7,944	10,452	0,033	4>1
	26-31 yaş	81	37,617	8,717			4>2
	32-37 yaş	51	36,510	9,475			4>3
	38-43 yaş	30	43,133	7,829			
	44 yaş ve üstü	12	37,250	11,435			
Yazdıklarının okunması endişesi	20-25 yaş	50	17,020	4,821	2,773	0,597	
	26-31 yaş	81	16,556	4,585			
	32-37 yaş	51	17,490	4,961			
	38-43 yaş	30	15,800	6,088			
	44 yaş ve üstü	12	17,917	2,843			
Ön yargı	20-25 yaş	50	11,860	3,753	3,983	0,408	
	26-31 yaş	81	12,444	3,376			
	32-37 yaş	51	12,784	3,574			
	38-43 yaş	30	12,933	2,912			
	44 yaş ve üstü	12	13,333	3,025			
Öz güven	20-25 yaş	50	6,440	2,002	1,366	0,850	
	26-31 yaş	81	6,519	1,740			
	32-37 yaş	51	6,745	1,896			
	38-43 yaş	30	6,600	2,027			
	44 yaş ve üstü	12	6,583	2,109			
Yazma kaygısı genel puanı	20-25 yaş	50	73,880	10,715	5,890	0,208	
	26-31 yaş	81	73,136	14,016			
	32-37 yaş	51	73,529	14,060			
	38-43 yaş	30	78,467	11,218			
	44 yaş ve üstü	12	75,083	13,028			

Araştırmaya katılan Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin zevk alma puanı ortalamalarının yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=10,452; p=0,033<0,05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; 38-43 yaş aralığındaki Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin zevk alma puanı, 20-25 yaş aralığındaki öğrencilerin zevk alma puanından yüksek bulunmuştur (Mann Whitney U=524,000; p=0,025<0,05). 38-43 yaş aralığındaki Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim

Ortaokulu öğrencilerinin zevk alma puanı, 26-31 yaş aralığındaki Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin zevk alma puanından yüksek bulunmuştur (Mann Whitney $U=807,000$; $p=0,007<0,05$). 38-43 yaş aralığındaki Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin zevk alma puanı, 32-37 yaş aralığındaki öğrencilerin zevk alma puanından yüksek bulunmuştur (Mann Whitney $U=455,500$; $p=0,002<0,05$).

Araştırmaya katılan Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin yazdıklarının okunması endişesi puanı ortalamalarının yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (KW=2,773; $p=0,597>0,05$).

Öğrencilerin ön yargı puanı ortalamalarının yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (KW=3,983; $p=0,408>0,05$).

Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin öz güven puanı ortalamalarının yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (KW=1,366; $p=0,850>0,05$).

Öğrencilerin yazma kaygısı genel puanı ortalamalarının yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (KW=5,890; $p=0,208>0,05$).

Yazma kaygı düzeylerinin yaş değişkenine göre incelenmesi sonucunda 38-43 yaş arası öğrencilerin zevk alma puanlarının 20-25, 26-31 ve 32-37 yaş arası öğrencilerden yüksek olması sonucunun psikologlarca yapılacak ayrı bir araştırmanın konusu olabileceği düşünülmektedir. Bu yaş grubundaki kişilerin yazmaktan daha fazla zevk almaları günümüzde artık iletişim aracı olarak sıklıkla kullanılmayan mektubun iletişim aracı olarak kullanıldığı günleri yaşamalarına bağlanabileceği gibi yaşanmışlıklarının fazlalığıyla anlatmak istedikleri durumların daha çok olmasına da bağlanabilir.

Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar

Araştırmada, “Ceza infaz kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin yazma kaygı düzeyleri doğum yeri değişkenine göre farklılık göstermekte midir?” olarak ifade edilen üçüncü alt probleme ait bulgu ve yorumlar aşağıda sunulmuştur.

Tablo 7: Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu Öğrencilerinin Yazma Kaygı Düzeylerinin Doğum Yeri Değişkenine Göre Farklılaşması

	Grup	N	Ort	Ss	χ^2	p
Zevk alma	Marmara Bölgesi	22	37,955	9,449	4,046	0,543
	Akdeniz Bölgesi	12	42,417	6,067		
	Karadeniz Bölgesi	19	36,263	8,787		
	İç Anadolu Bölgesi	23	38,130	9,137		
	Doğu Anadolu Bölgesi	84	38,048	9,173		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	64	38,625	8,915		
Yazdıklarının okunması endişesi	Marmara Bölgesi	22	16,500	4,459	3,599	0,608
	Akdeniz Bölgesi	12	17,333	5,821		
	Karadeniz Bölgesi	19	17,684	4,042		
	İç Anadolu Bölgesi	23	15,522	5,846		
	Doğu Anadolu Bölgesi	84	17,476	4,668		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	64	16,266	4,932		
Ön yargı	Marmara Bölgesi	22	11,364	3,799	5,368	0,373
	Akdeniz Bölgesi	12	13,917	3,450		
	Karadeniz Bölgesi	19	12,263	2,077		
	İç Anadolu Bölgesi	23	11,913	4,144		
	Doğu Anadolu Bölgesi	84	12,702	3,211		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	64	12,656	3,595		
Öz güven	Marmara Bölgesi	22	6,818	1,622	2,247	0,814
	Akdeniz Bölgesi	12	6,167	1,899		
	Karadeniz Bölgesi	19	6,053	1,715		
	İç Anadolu Bölgesi	23	6,565	1,701		
	Doğu Anadolu Bölgesi	84	6,702	1,887		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	64	6,531	2,078		
Yazma kaygısı genel puanı	Marmara Bölgesi	22	72,636	15,022	3,204	0,669
	Akdeniz Bölgesi	12	79,833	11,622		
	Karadeniz Bölgesi	19	72,263	12,670		
	İç Anadolu Bölgesi	23	72,130	15,901		
	Doğu Anadolu Bölgesi	84	74,929	13,260		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	64	74,078	10,908		

Araştırmaya katılan Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin zevk alma puanı ortalamalarının doğum yeri değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (KW=4,046; p=0,543>0,05).

Öğrencilerin yazdıklarının okunması endişesi puanı ortalamalarının doğum yeri değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (KW=3,599; p=0,608>0,05).

Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin ön yargı puanı ortalamalarının doğum yeri değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan

Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (KW=5,368; p=0,373>0,05).

Öğrencilerin öz güven puanı ortalamalarının doğum yeri değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (KW=2,247; p=0,814>0,05).

Araştırmaya katılan Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin yazma kaygısı genel puanı ortalamalarının doğum yeri değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (KW=3,204; p=0,669>0,05).

Öğrencilerin doğum yeri değişkenine göre yazma kaygılarının incelenmesi sonucunda anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu durumda yazma kaygısının kişinin nereli olduğu ile ilgili bulunmayan bir değişken olduğu ortaya çıkmıştır.

Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar

Araştırmada, “Ceza infaz kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin yazma kaygı düzeyleri medeni durum değişkenine göre farklılık göstermekte midir?” olarak ifade edilen dördüncü alt probleme ait bulgu ve yorumlar aşağıda sunulmuştur.

Tablo 8: Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu Öğrencilerinin Yazma Kaygı Düzeylerinin Medeni Durum Değişkenine Göre Farklılaşması

	Grup	N	Ort	Ss	MWU	p
Zevk alma	Evli	98	38,633	9,693	5846,500	0,496
	Bekâr	126	38,032	8,324		
Yazdıklarının okunması endişesi	Evli	98	17,000	5,151	5767,500	0,397
	Bekâr	126	16,722	4,659		
Ön yargı	Evli	98	13,071	3,633	5141,000	0,031
	Bekâr	126	12,063	3,212		
Öz güven	Evli	98	6,490	2,047	6028,000	0,759
	Bekâr	126	6,627	1,747		
Yazma kaygısı genel puanı	Evli	98	75,194	14,304	5563,000	0,204
	Bekâr	126	73,444	11,799		

Araştırmaya katılan Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin zevk alma puanları ortalamalarının medeni durum değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır (Mann Whitney U=5846,500; p=0,496>0,05).

Öğrencilerin yazdıklarının okunması endişesi puanları ortalamalarının medeni durum değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır (Mann Whitney $U=5767,500$; $p=0,397>0,05$).

Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin ön yargı puanları ortalamalarının medeni durum değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (Mann Whitney $U=5141,00$; $p=0,031<0,05$). Cezaevindeki evli Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerin ön yargı puanları ($x=13,071$), cezaevindeki bekâr öğrencilerin ön yargı puanlarından ($x=12,063$) yüksek bulunmuştur.

Öğrencilerin öz güven puanları ortalamalarının medeni durum değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır (Mann Whitney $U=6028,000$; $p=0,759>0,05$).

Araştırmaya katılan Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin yazma kaygısı genel puanı puanları ortalamalarının medeni durum değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır (Mann Whitney $U=5563,000$; $p=0,204>0,05$). Cezaevindeki evli Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin ön yargı puanları cezaevindeki bekâr öğrencilerin ön yargı puanlarından yüksek bulunması, evli öğrencilerin eşleriyle haberleşmelerinde mektuplarının okunacaklarını bilmeleri nedeniyle yazmaya karşı bir ön yargı taşıdıklarına bağlanabilir. Evli öğrenciler iletişim aracı olarak kullandıkları yazma becerisinde kişisel mahremiyet alanına giren duygu ve düşüncelerinin mektup okuma komisyonlarınca okunacağını bildiklerinden yazma konusunda bekâr öğrencilerden daha yüksek bir oranda ön yargı taşımaktadırlar denilebilir.

Araştırmanın Beşinci Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar

Araştırmada, “ Ceza infaz kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin yazma kaygı düzeyleri suç türü değişkenine göre farklılık göstermekte midir?” olarak ifade edilen beşinci alt probleme ait bulgu ve yorumlar aşağıda sunulmuştur.

Tablo 9: Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu Öğrencilerinin Yazma Kaygı Düzeylerinin Suç Türü Değişkenine Göre Farklılaşması

	Grup	N	Ort	Ss	x ²	p	fark
Zevk alma	Cinayet	42	36,500	7,435	11,163	0,048	3>1
	Uyuşturucu	105	37,524	9,222			5>1
	Gasp -Hırsızlık-Yağma	35	40,543	8,486			
	Yaralama-Tehdit	14	36,643	10,595			
	Çete-Nitelikli Dolandırıcılık	12	42,250	12,278			
	Cinsel Saldırı	16	41,625	4,759			
Yazdıklarının okunması endişesi	Cinayet	42	17,000	4,305	2,457	0,783	
	Uyuşturucu	105	16,762	4,732			
	Gasp -Hırsızlık-Yağma	35	16,886	5,682			
	Yaralama-Tehdit	14	16,643	5,300			
	Çete-Nitelikli Dolandırıcılık	12	18,000	6,353			
	Cinsel Saldırı	16	16,188	4,246			
Ön yargı	Cinayet	42	13,048	2,955	8,372	0,137	
	Uyuşturucu	105	12,848	3,379			
	Gasp -Hırsızlık-Yağma	35	11,686	3,771			
	Yaralama-Tehdit	14	12,000	3,823			
	Çete-Nitelikli Dolandırıcılık	12	12,833	3,433			
	Cinsel Saldırı	16	10,813	3,449			
Öz güven	Cinayet	42	6,286	1,812	9,520	0,090	
	Uyuşturucu	105	6,486	1,912			
	Gasp -Hırsızlık-Yağma	35	7,029	2,216			
	Yaralama-Tehdit	14	5,714	1,383			
	Çete-Nitelikli Dolandırıcılık	12	7,333	1,231			
	Cinsel Saldırı	16	7,000	1,506			
Yazma kaygısı genel puanı	Cinayet	42	72,833	11,710	5,340	0,376	
	Uyuşturucu	105	73,619	13,071			
	Gasp -Hırsızlık-Yağma	35	76,143	13,960			
	Yaralama-Tehdit	14	71,000	15,462			
	Çete-Nitelikli Dolandırıcılık	12	80,417	14,829			
	Cinsel Saldırı	16	75,625	8,115			

Araştırmaya katılan Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin zevk alma puanı ortalamalarının suç türü değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=11,163; p=0,048<0,05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; suç türü gasp -hırsızlık-yağma olan Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin zevk alma puanı, suç türü cinayet olan öğrencilerin zevk alma puanından yüksek bulunmuştur (Mann Whitney U=504,000; p=0,018<0,05). Suç türü cinsel saldırı olan Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin zevk alma puanı, suç türü cinayet olan öğrencilerin zevk alma puanından yüksek bulunmuştur (Mann Whitney U=179,000; p=0,006<0,05).

Öğrencilerin yazdıklarının okunması endişesi puanı ortalamalarının suç türü değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (KW=2,457; p=0,783>0,05).

Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin ön yargı puanı ortalamalarının suç türü değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (KW=8,372; p=0,137>0,05).

Öğrencilerin öz güven puanı ortalamalarının suç türü değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (KW=9,520; p=0,090>0,05).

Araştırmaya katılan Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin yazma kaygısı genel puanı ortalamalarının suç türü değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (KW=5,340; p=0,376>0,05).

Suç türü gasp -hırsızlık-yağma olan Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin zevk alma puanı, suç türü cinayet olan öğrencilerin zevk alma puanından yüksek bulunması durumunun psikologlarca yapılacak yeni bir araştırmanın konusu olabileceği düşünülmektedir. Bu durum cinayet mahkûmlarının içsel duygularını şiddet olarak ortaya koyduklarını düşündürmektedir.

Suç türü cinsel saldırı olan öğrencilerin zevk alma puanı da suç türü cinayet olan öğrencilerin puanlarından yüksek olması durumunun da psikologlarca yapılacak araştırmalara konu teşkil edeceği düşünülmektedir.

Ortaya çıkan bu durum, suç türü cinayet olan öğrencilere yönelik düzenlenecek eğitimlerde yazma becerisi üzerinde daha fazla durulması gerektiğini ortaya koymaktadır. Yazma yoluyla duygu ve düşüncelerini, içsel sıkıntılarını ortaya koymaları sağlandığında içsel şiddet yönelimlerinin değişebileceği düşünülebilir.

Araştırmanın Altıncı Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar

Araştırmada, “Ceza infaz kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin yazma kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi sonucunda zevk alma, yazdıklarının okunması endişesi, ön yargı ve öz güven alt boyutları anlamlı farklılık göstermekte midir?” olarak ifade

edilen altıncı alt probleme cevap bulmak amacıyla yapılan korelasyon analizi sonuç ve yorumları aşağıda sunulmuştur.

Tablo 10: Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu Öğrencilerinin Yazma Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Korelasyon Analizi ile İncelenmesi

		Zevk alma	Yazdıklarının okunması endişesi	Ön yargı	Öz güven
Yazdıklarının okunması endişesi	r	0,134*			
	p	0,045			
	N	224			
Ön yargı	r	0,152*	0,469***		
	p	0,023	0,000		
	N	224	224		
Öz güven	r	0,337***	0,063	0,084	
	p	0,000	0,344	0,212	
	N	224	224	224	
Yazma kaygısı genel puanı	r	0,800***	0,589***	0,544***	0,400***
	p	0,000	0,000	0,000	0,000
	N	224	224	224	224

*p<0,05 **p<0,01 ***p<0,000

Yazdıklarının okunması endişesi ile zevk alma arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %13,4 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. (r=0,134; p=0,045). Buna göre yazdıklarının okunması endişesi arttıkça zevk alma da artmaktadır.

Ön yargı ile zevk alma arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %15,2 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. (r=0,152; p=0,023). Buna göre ön yargı puanı arttıkça zevk alma puanı da artmaktadır.

Öz güven ile zevk alma arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %33,7 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. (r=0,337; p=0,000). Buna göre öz güven puanı arttıkça zevk alma puanı da artmaktadır.

Yazma kaygısı genel puanı ile zevk alma arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %80,0 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. (r=0,800; p=0,000). Buna göre yazma kaygısı genel puanı arttıkça zevk alma puanı da artmaktadır.

Ön yargı ile yazdıklarının okunması endişesi arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %46,9 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. (r=0,469; p=0,000). Buna göre ön yargı puanı arttıkça yazdıklarının okunması endişesi puanı da artmaktadır.

Öz güven ile yazdıklarının okunması endişesi arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır (r=0,063; p=0,344>0,05).

Yazma kaygısı genel puanı ile yazdıklarının okunması endişesi arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %58,9 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,589$; $p=0,000$). Buna göre yazma kaygısı genel puanı arttıkça yazdıklarının okunması endişesi puanı da artmaktadır.

Öz güven ile ön yargı arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=0,084$; $p=0,212>0,05$).

Yazma kaygısı genel puanı ile ön yargı arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %54,4 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,544$; $p=0,000$). Buna göre yazma kaygısı genel puanı arttıkça ön yargı puanı da artmaktadır.

Yazma kaygısı genel puanı ile öz güven arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %40,0 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,400$; $p=0,000$). Buna göre yazma kaygısı genel puanı arttıkça öz güven puanı da artmaktadır.

Yazma kaygısı genel puanı arttıkça zevk alma puanının da arttığı görülmüştür. Kaygı durumunun artmasına rağmen yazmaktan zevk alınması durumu hükümlü ve tutuklu öğrencilerin kaygı duysalar da yazmanın bir gereklilik olduğu ceza infaz kurumu ortamlarında zevk aldıkları bir uğraş olarak görülmektedir. Bu durum, Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin yazma becerisinin geliştirilmesini gerekli kılan bir durum olarak görülmektedir. Ortaya çıkan bu sonuç doğrultusunda kaygı durumuna rağmen yazmaktan zevk alan öğrencilerin yazma becerilerinin, Türkçe dersleri ile gerektiği şekilde geliştirilerek desteklenmesi zorunluluk olarak görülebilir.

Yazma kaygısı puanı arttıkça öz güven puanının da artması da yukarıdaki durumu destekleyen bir sonuç olarak düşünülmektedir. Öğrenciler yazma kaygısı duysalar da kendilerini ifade etme yolunda öz güvenle yazmaya devam etmektedirler. Bu durum yazmanın önemini bir kez daha göstermesi bakımından dikkate değer olarak görülebilir. Öz güven arttıkça zevk alma puanlarının artması da bu durumu destekleyen diğer bir sonuç olarak değerlendirilebilir.

Yazma kaygısı genel puanı ile yazdıklarının okunması endişesi arasındaki ilişkide yazma kaygısı genel puanı arttıkça yazdıklarının okunması endişesi puanı da artmaktadır. Bu durumun hükümlü ve tutukluların içinde buldukları kapalı ortam, iletişim eksikliği, yazı ile duygu düşüncelerin anlatılması alışkanlığının olmayışı, özel mahremiyet alanına girildiği düşüncelerinden kaynaklandığı söylenebilir.

Yazdıklarının okunma endişesi arttıkça zevk alma puanlarının artması hükümlü ve tutuklu öğrencilerin endişe duymalarına rağmen yazmaktan vazgeçemediklerini göstermektedir. Bu durum, hükümlü ve tutuklu öğrencilerin yazma becerisine verdikleri önemi kanıtlar niteliktedir. Kapalı ceza infaz kurumları ortamında yazma eylemi, kişinin dış ortama açılan penceresi, hayata kurduğu köprüsüdür denilebilir.

Sonuç

Araştırmaya katılan Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin yazma kaygı düzeylerinin ortalaması incelendiğinde, zevk alma düzeyinin ($38,295 \pm 8,933$); yazdıklarının okunması endişesi düzeyinin ($16,844 \pm 4,871$); ön yargı düzeyinin ($12,504 \pm 3,432$); öz güven düzeyinin ($6,567 \pm 1,881$); yazma kaygısı genel puanının ($74,210 \pm 12,953$) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yazma kaygısı düzeyinin en yüksek değerinin 110 olduğu ve ortalamaların 74.210 olduğu tespit edilmiştir. Zorbaz (2010) ilköğretim ikinci kademe öğrencilerine yönelik yaptığı araştırma sonucunda öğrencilerin önemli bir kısmının (% 45,5) yazma kaygısının düşük olduğunu, yarıdan fazlasında orta düzeyde yazma kaygısı bulunduğunu, yazma kaygısı yüksek öğrenci sayısının (% 2,2) az olduğunu tespit etmiştir. Tiryaki (2012) üniversitede çeşitli bölümlerde 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin yazma kaygı düzeylerini araştırmış, üniversite öğrencilerinin % 15,7'sinin düşük düzeyde, % 66,9'unun orta düzeyde, % 17,4'ü ise yüksek düzeyde yazma kaygısı taşıdığını tespit etmiştir. İşeri ve Ünal (2012) da Türkçe öğretmeni adaylarının yazma kaygı düzeylerinin düşük olduğu sonucuna ulaşımlardır. Bizim araştırmamızın sonucunda hükümlü ve tutuklu Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin kaygı düzeyi ortalamalarının hayli yüksek olduğu görülmektedir. Yazma kaygı düzeylerinin yüksek olması, tutsak olmalarının verdiği psikolojik sebeplere, yazdıkları mektupların güvenlik gerekçesiyle oluşturulan mektup okuma komisyonları aracılığı ile okunmasının verdiği duygu durumuna bağlı olabilir.

Yapılan inceleme sonucunda yaş değişkenine göre alt boyutların değerlendirilmesi sonucunda zevk alma alt boyutunda, zevk alma puanı ortalamalarının 38-43 yaş aralığında diğer yaş aralıklarından daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu durum, genç nesillere nazaran yazma becerilerini kullandıkları mektubun henüz iletişim aracı olarak kullanıldığı dönemleri görmüş olmalarına bağlanabileceği gibi yaşanmışlıklarının, anlatmak istediklerinin fazlalığına da bağlanabilir. Zorbaz (2010) da yaptığı araştırmasında sınıf düzeyi yükseldikçe öğrencilerin yazma kaygısının arttığını tespit etmiştir. Karakoç Öztürk (2012) ise bu bulguların aksi yönünde yazma kaygıları en yüksek öğrencilerin altıncı sınıf öğrencileri, en düşük olanların ise sekizinci sınıf öğrencileri olduğu sonucuna varmıştır. Yaman'ın (2010) yaptığı araştırmada altıncı sınıf öğrencilerinin yazma eylemine yönelik kaygılarının yüksek olduğu saptanmıştır.

Doğum yeri değişkenine göre alt boyutların değerlendirilmesi sonucunda zevk alma, yazdıklarının okunma endişesi, öz güven ve ön yargı alt boyutlarında anlamlı bir fark elde edilememiştir.

Medeni durum değişkenine göre alt boyutların değerlendirilmesi sonucunda evli Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerin ön yargı puanları, cezaevindeki bekâr öğrencilerin ön yargı puanlarından yüksek bulunmuştur. Bu duruma yol açan nedenin aile mahremiyetine ait bilgilerin yazma becerilerini kullandıkları mektuplar vasıtasıyla okuma komisyonlarının öğrenileceği endişesi olduğu düşünülebilir.

Suç türü değişkenine göre alt boyutların değerlendirilmesi sonucunda suç türü gasp - hırsızlık-yağma olan Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin yazmaktan zevk alma puanı, suç türü cinayet olan öğrencilerin zevk alma puanından yüksek bulunmuştur. Suç türü cinsel saldırı olan Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin zevk alma puanı, suç türü cinayet olan öğrencilerin zevk alma puanından yüksek bulunmuştur. Bu durumda cinayet suçu olan kişilerin daha içe dönük oldukları, iletişimden kaçındıkları ve içsel duygularını şiddet yoluyla ortaya koydukları düşünülebilir. Alan yazına bakıldığında yazma kaygısına yönelik olarak medeni durum, suç türü değişkenlerine göre bir araştırma tespit edilememiştir. Karakaya ve Ülper (2011) üniversite öğrencilerinin yazmaya ilişkin kaygı düzeylerini cinsiyet ve anne baba eğitim durumu değişkenlerine göre araştırmışlar, bu değişkenlere göre öğrencilerin yazma kaygı düzeylerinde anlamlı bir farklılık bulunmadığını ortaya koymuşlardır.

Araştırmaya katılan Ceza İnfaz Kurumları Açık Öğretim Ortaokulu Öğrencilerinin yazma kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin korelasyon analizi ile incelenmesi sonucunda, yazdıklarının okunma endişesi ve zevk alma arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan analize göre yazdıklarının okunma endişesi arttıkça zevk almanın arttığı, ön yargı ile zevk arasındaki ilişkide ön yargı arttıkça zevk almanın arttığı, öz güven ile zevk arasındaki ilişkide öz güven arttıkça zevkin arttığı, yazma kaygısı genel puanı ile zevk arasındaki ilişkide yazma kaygısı genel puanı arttıkça zevk almanın da arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Ortaya çıkan bu durumların psikologlarca yapılacak başka bir araştırmanın konusu olabileceği düşünülmektedir.

Ön yargı ile yazdıklarının okunması endişesi arasındaki ilişkide ön yargı puanı arttıkça yazdıklarının okunması endişesi puanı da artmaktadır. Yazmaya karşı geliştirilen ön yargı kaygı durumunun artmasını tetiklemektedir.

Yazma kaygısı genel puanı ile yazdıklarının okunması endişesi arasındaki ilişkide yazma kaygısı genel puanı arttıkça yazdıklarının okunması endişesi puanı da artmaktadır. Bu

durumun hükümlü ve tutukluların içinde buldukları kapalı ortam, iletişim eksikliği, yazı ile duygu düşüncelerin anlatılması alışkanlığının olmayışı, özel mahremiyet alanına girildiği düşüncelerinden kaynaklandığı söylenebilir.

Yazma kaygısı genel puanı ile ön yargı arasındaki ilişkide yazma kaygısı genel puanı arttıkça ön yargı puanı da artmaktadır. Kaygı durumu ile ön yargı birbirini kısır bir döngü hâlinde devam ettirmektedir. Bu durumlardan ön yargının değiştirilmesi hâlinde yazma kaygısının da azalacağı düşünülmektedir.

Yazma kaygısı genel puanı ile öz güven arasındaki ilişkide yazma kaygısı genel puanı arttıkça öz güven puanı da artmaktadır.

Öneriler

- Açık Öğretim Ortaokulunun temel derslerinden olan Türkçe dersinin dört temel beceri alanından biri olan yazma öğretimi, örgün eğitimlerde öğretmen güdümünde yapılırken açık öğretim yoluyla yapılan eğitimle öğrenimini sürdürenlerde bu imkân mevcut değildir. Açık Öğretim Ortaokulu öğrencileri kendilerine Millî Eğitim Bakanlığınca verilen ders notları ile dönem sonu sınavlarına hazırlanmaktadır. Bu durumda Açık Öğretim Okulu öğrencilerinin daha sağlıklı eğitim alabilmeleri için eğitimde yararlanılan ders notları yerine örgün eğitimde olduğu gibi ders kitabı ve etkinlik kitaplarıyla eğitimlerini sürdürmeleri sağlanmalıdır.
- Hükümlü ve tutuklu Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin aileleriyle iletişim aracı olarak mektup yazarak infaz kurumu yetkilileriyle de dilekçe yazarak haberleştikleri göz önünde bulundurulduğunda Türkçe dersine ait hazırlanacak ders kitaplarında yazma becerisini geliştirmeye yönelik etkinlik örneklerinin uzaktan eğitim ilkelerinin gerekleri doğrultusunda bilinçli olarak hazırlanması gerektiği düşünülmektedir.
- Ceza İnfaz Kurumlarında Açık Öğretim Ortaokulu öğrencisi hükümlü ve tutuklular için kurumların eğitim birimlerince hazırlık kursları düzenlenmektedir. Bu kurslarda yer alacak Türkçe derslerinde yazma becerisi öğretimine gerek iletişimi sağlayan tek araç olması gerek de yazmanın ruhsal ve fiziksel sağlık üzerinde olumlu etkileri olması yönüyle daha fazla zaman ayrılmalıdır. Ayrıca Türkçe dersi öğretmeni ile kurum psikologları ortak çalışmalar yürüterek hükümlü ve tutukluların rehabilitasyonu için anlamlı yazma etkinlikleri düzenlemelidirler.
- Bir yazma etkinliği olarak anlamlı yazma psikolog James W. Pennebaker tarafından tasarlanmış bir tedavi yöntemidir. Birçok araştırma dışavurumcu yazmanın zihinsel ve bedensel sağlık tedavilerinde sıklıkla yararlı etkileri olabileceğini göstermiştir (<http://clinicaltrialsfeeds.org/clinical-trials/show/NCT00385346>).

- Richards, Beal ve Pennebaker (2000) tarafından psikiyatrik mahkûmların davranışları üzerinde travmatik olayların etkilerini açıklamaya yönelik yapılan çalışmada rastgele yöntemle seçilen 98 psikiyatrik mahkûmdan günde 20 dakika olmak üzere üç gün süreyle üzücü deneyimlerini, duygu ve düşüncelerini yazmaları istenmiştir. Yapılan çalışma sonucunda ilerleyen süreçte mahkûmların daha az revire çıktıkları gözlenmiştir. Araştırmalar sonucunda hem ruh sağlığı üzerinde hem de fiziksel sağlık üzerinde yararlı bir etkinlik olduğu ortaya çıkan anlamlı yazma etkinlikleri özellikle cezaevi gibi toplu yaşanan yerlerde gerek koğuş arkadaşlarıyla gerek idare ile gerek de dışarıdaki aileleriyle sağlıklı iletişimin sağlanabilmesi için de yararlı bir yol olarak görülmektedir. Bu bağlamda kurum idareleri, hükümlü ve tutukluların yazma etkinlikleriyle rehabilite edilmelerini sağlamak adına gerekli çalışmaları yapmalı, dönüşümlü olarak hükümlü ve tutuklulara yazma etkinlikleri düzenlenmelidirler.
- Açık Öğretim Ortaokulu öğrencisi hükümlü ve tutuklu öğrencilerin yazma kaygı düzeyleri saptanan bu çalışmada kullanılan “Yazma Kaygısı Ölçeği”nin, hükümlü ve tutuklu olmayan sivil Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerine de uygulanarak sonuçlarının karşılaştırılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Kaynaklar

- AKTAŞ, Ş. ve GÜNDÜZ, O. (2002). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- CORBETT-WHITTIER, C. (2004). Writing Apprehension in Adult College Undergraduates: Six Case Studies. *Unpublished Doctoral Dissertation*, Kansas: University of Kansas (UMI No. 3185142).
- DALY, J. A. ve MİLLER, M. D. (1975). The Empirical Development of an Instrument to Measure Writing Apprehension. *Research in the Teaching of English*, 9(3), 242-249.
- İŞERİ, K., ve ÜNAL, E. (2012). Türkçe Öğretmen Adaylarının Yazma Kaygı Durumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2).
- KARAKAYA, İ., & ÜLPER, H. (2011). Yazma Kaygısı Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Yazma Kaygısının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11 (2), 691- 707.
- KARAKOÇ ÖZTÜRK, B. (2012). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Yazma Kaygılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21 (2), 59-72.
- KARASAR, N. (1999). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- LA PINTO, B. (2006). Prison Education. http://adulthood.about.com/cs/prisoneducation/a/prison_ed.htm. 10.11.2012 tarihli erişim ile alınmıştır.
- MEB. (2016). Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı.
- RICHARDS, J. M., BEAL, W. E., SEAGAL, J. D., et al (2000) Effects of Disclosure of Traumatic Events on Illness Behavior Among Psychiatric Prison Inmates. *Journal of Abnormal Psychology*. 109, 156–160.

- REEVES, L. L. (1997). Minimizing Writing Apprehension in the Learner-Centered Classroom. *English Journal*. 86(6): 38-45.
- SEVER, S. (2004). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. (4. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- TEMİZKAN, M. ve ATASOY, A. (2014). Cumhuriyet Dönemi Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Programlarında Yazma Becerisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(2), 42-71.
- TİRYAKİ, E. N. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Yazma Kaygısının Çeşitli Değişkenler Açısından Belirlenmesi. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 1, 1-14.
- YALÇIN, S. Dilek (1998). Yazma Eğitiminde Yeni Bir Araştırma Alanı: Yaratıcı Yazarlık. Türkçenin Öğretimi ve Eğitimi Sempozyum Bildirileri, 145-152, AÜ TÖMER Gaziantep Şubesi Yayını.
- YAMAN, H. (2010). Türk Öğrencilerin Yazma Kaygısı. *International Online Journal of Educational Sciences*, 2 (1), 267-289.
- YAMAN, H. (2014). Ortaokul Öğrencilerinin Genel Kaygı Düzeyleri, Yazma Kaygıları ve Türkçe Dersine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri* 14 (3), 1111-1122.
- YILDIZ, M. ve CEYHAN, S. (2016). İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuma ve Yazma Kaygılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Turkish Studies* 11 (2), 1301-1316.
- ZORBAZ, K. Z. (2010). *İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Yazma Kaygı ve Tutukluğunun Yazılı Anlatım Becerileriyle İlişkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.